

REPETITIO
MARTINI LAUDENSIS

In l. Serytutes, ff. de Servitut.

S U M M A R I A .

- 1 Pradium rusticum qua ratione distinguatur ab urbano.
- 2 Servitutem quadam causam continuam habent, quedam quasi continuam, quadam vero discontinuam.
- 3 Usufructus an prescribatur longo tempore.
- 4 Prescriptio longi temporis locum habere in his, pro quibus competit publiciana.
- 5 Prescriptio pradio, an consecutur prescripta servitus ei cohervi.
- 6 Prescriptio cajro, an prescripta sit iurisdictio ei cohervi.
- 7 Iurisdictionem potius comparari servitum personalis usufructus quam servitum reali.
- 8 Servitus usus, & habitationis non prescribitur sine titulo, quemadmodum nec usufructus.
- 9 Servitutes negantur ex quo tempore prescribi incipiunt. Et quid in aliis servitutibus.
- 10 Titulus allegatus, an probetur, aut presumatur ex patientia longi temporis, & n. 13.
- 11 Divisensis titulis non presumitur

- ex dintina possessione rerum supra modum, inquitinum.
- 2 Servitus discontinua non queritur ex longa patientia, & possessione, sed necesse est allegare titulum.
- 3 Servitus usus prescribitur, nec ne ex bona fide quomodo probetur.
- 4 Prescriptio non inducitur per scientiam, & patientiam eius qui, vel clam, vel precario possideret.
- 5 Prescriptio servitus eius patientiam requirat, ex possessionis, an proprietarii, an vero utriusque.
- 6 Prescriptio rerum corporalium, in quo differat a prescriptione incorporalium.
- 7 Servitum non prescribi ex sola quasi possessione civili, nec ex sola quasi possessione naturali.
- 8 Servitus, vel libertas quanto tempore prescribatur contra Ecclesiastam.
- 9 Libertas quanto tempore prescribatur adversus servitum confititam.
- 10 Libertatis adversus servitutem prescriptio, an requirat titulum.
- 11 Libertatis prescriptio an possit procedere circa factum prescribentis.

De Servit. Rustic. Prædior.

- 22 Libertatis prescriptio adversus servitum, an exigas bonam fidem prescribentis.
- 23 Libertatis prescriptio, an requirat scientiam, & patientiam adversarij.

I. Servitutes. Hac * lex est clavis in materia ser. & pro evidentiā permittit quod predium ruriticorum cum ab urbano non loco, sed genere, vel qualitate distat, ut est text. & ibi gloss. in l. si predium in puto. C. de pred. minor. & in urbana 1. de verb. signif.

2 Secundo * praemitto, quod servitutem quadam habent causam continuam, ut servitus aquæ, quæ natura sùa continuo currit l. 2. C. cod. Quædam non habent causam quasi continuam, ut stillicidium apertissime non actu, l. foramen inf. à tñ. 1. Quædam vero servitus habet causam discontinuam, quæ indiger facte hominis, ut servitus viae, vel itineris, ut probatur in hac lege nostra. Et ad hoc allegatur servitus habens causam discontinuam, non potest usucapi, hoc sic, in pr.

3 Notarū * ex text. ibi, vel idem, quod servitutes habentes causam discontinuam non possint usucapi, sed elegans est articulus, nunquid servitus usufructus præscribitur longo tempore decim annorum inter presentes, vi-ginti inter absentes. Quidam moderni repetentes tenent, quod non præscribatur longo tempore, non inquit tantum tempus, cuius initio memoria non existat: in contrarium moventur primo autoritate gloss. in l. justo, § non mutat, in p. de usuc. Secundo moventur per tex. in d. § non mutat. Tertio moventur per tex. nostrum in ratione sui: quia in usuc. requiritur factum hominis: & sic habet causam discontinuam, ergo non acquiritur longo tempore.

Vos tenete contrarium: quia sic Dd. communiter tenent contrarium, maximè Batt. in l. justo, § non mutat præalleg. Bald. & Ang. hic. Secundo moveor per text. expellum, in l. fin. C. de preser. longi temp. in fin. Nec dixit quis, quod finis illius text. referatur ad immedietè præcedentia scientia, vel ignorantia: quia immo referunt ad totam legem, arg. l. si idem cum eod. § fin. supr. de jurisd. omn. jud.

Tertio * moveor ratione: nam ea pro quibus competit publiciana, præscribantur longo tempore, l. tenet qui in pr. supr. de publ. Sed pro usufructu competit publiciana, l. si ego, §. 1. sup. de igisw. &c. Ultimo, quia sequitur absurdum, quod eodem momento centum annorum acquireretur, & amitteretur usufructus, l. an usufruct. de usufruct. cum per centum annos dicatur non extate memoria, ut pulchre scriptis Cyn. in l. 1. & 2. C. de servi. & aqua. Nec obstat d. § non mutat, quia loquitur in usucacione triennij, vel alter, ibi Jurisconsultis dicit, quod ad usucacionem proprietatis non lequitur usucatio usufructus. Non obstat olt. argum. de lege nostra, quia respondeo, quod illa distinctio, ut servitus sit continua, vel discontinua, habet locum in servitute prædiali, non autem personali, ut usufructu. Rationem diversitatis ponit Batt. in d. §. non mutat: qui prædium non habet animum, sed persona, cui debetur usufructus, habet animum retinendi. Quarto, quia usufructarius possidet item naturaliter, l. 3. §. unde vi. ff. de vi. armaz. l. natural. in pr. ff. de acq. vel amit. pess. que ratio cessat in servitute prædiali. in glossa incipit ibi: per se, non ut hic, contra hanc gloss. ultimus Dd. allego text. in leg. locum, §. proprietarius, ff. de uſufructu.

Secundo * dicitur glossa, quoniam sequatur Dicitur autem loquimur in servitute reali, & tunc praescriptio dominio acquiritur etiam servitus cohærens prædio, d. l. si aliena, §. i. alegata in gl. aut loquimur in servitute personali, putat ususfructu, & tunc licet praescibatur proprietas, tamen non praescibitur ususfructus contra ususfructum, d. §. proprietarius, ex quibus inferatur ad questionem utilium.

Quidam * nobilis est dominus castri, & etiam habet jurisdictiōnem in eo castro, contingit quod tertius bona fide cum titulo possedit dictum castrum longo tempore, & sic praescribit dominus castri, nūquid intelligatur etiam praescriptus, & acqui-
sitive jurisdictiōnem, & videat quod sic: quia ad praescriptiōnem dominij sequitur acquisitionis servitutis realis, d. l. si aliena, §. i.

In contrarium puto * veritatem: quia acquisitione jurisdictiōnis non equiparatur servituti reali; qui in modo servituti personali ususfructus: ut scribit Bart. in d. l. justo, §. non mutat, ff. de u. cap. si ergo equiparatur ususfructui, ad acquisitionem, vel praescriptiōnem proprietatis, non sequitur acquisitionis juris separati, d. §. propriet.

Ergo licet ille tertius praesciperit dominum non sequitur quod in consequentiā acquisitione jurisdictiōnem, maximē, quia in praescibenda jurisdictione alia requiruntur, quam in domino rei, ut post Dd. dixi hoc anno, in leg. imperium, ff. de jurid. omn. iud. In ea glossa ad fin. gl. bene loquitur. Glossa quā incipit, si haec secunda dividitur in quinque partes: nam in prima opponit, & solvit, in secunda ponit plenam distinctionem qualiter praescibantur servitutes, in 3. format. q. in 4. solvit aliam pul-

chram q. in 5. & ultima quā sit, & se remittit. II. ibi, ut tamen plane scias. III. ibi. Sed quomodo IV. ibi, licet autem dixerit, V. ibi ecce qualiter. In ea ibi, l. ff. quis diuinorum, not. glossa quod in servitute continua, vel quasi praescibenda non requiritur titulus, ratio est: quia agitum de levi prejudicio, secus effet in ususfructu, qui aquiparatur dominio, l. fin. circa fin. C. de præf. long. temp. Et licet Anton. de Butt. in repet. c. pervenit, de consib. dicat * quod in servitute usus, & 8 habitationis non requiritur titulus quoad praescibendum, tamen veritas est in contrarium: quia quemadmodum in ususfructu requiritur titulus, ita in ceteris servitutibus personalibus usus, & habitationis requiritur titulus, text. est in leg. fin. in finib. ca- teri servitutibus, Cod. de præf. long. temp. & est ratio: quia eisdem modis con- stituitur usus, & habitationis, prout ususfructus, l. 1. ff. de usu, & habit. & sentit Bald. in l. 1. si aquam. C. ed. in 1. col. dum dicit quod in praescibenda ser- vitute personali requiritur titulus: secus autem in reali.

Et nota glossa, ibi, §. ductus, contra quam arguitur, quod in modo requiratur prohibitione, leg. qui luminibus, in glossa ff. sit. prox. & l. fin. ff. quemad. servit. amit.

Solutio: * aut loquimur in servitibus negativis, putat altius non tollendi, & tunc nūquam incipit possessio, neque praescriptio, nisi facta prohibitione, ne altius tollas, & ideo si paulatim meum juxta arcam tuam stareret per mille annos, non praescibetem servitutem altius non tollendi, nisi prohibueris tibi ne adfices, ista est glossa signabilis in dicta lego qui luminibus. Aut loquimur in servitibus affirmativis,

8

& tunc quædam sunt quorum posses- sio inchoatur per viam facultatis, pa- ta cundi per fundum ruum ad fun- dum meum, & tunc non acquiretur nisi 30. annis fuerit, l. 1. ff. de itin. actu- que privat. Quædam sunt quorum possestio inchoatur per modum juris debiti, & tunc per primum actum re- quiritur quasi possestio, l. 1. §. sed si ju- re ff. de aqua quo. & sicut. Et hanc theoricam ponunt Doctoř maxime Cyn. & Bald. in l. 1. C. ed. titul. In ea ibi §. ibi. & est ratio, quia negotia ſapere numero nascuntur, ut plene de- clarat Bald. in repetit. d. l. si aquam in 3. colum. In ea ibi leg. cum de in rem vers.

10 Articulus dubius apud majores no- stros est, utrum * ex patientia longi temp. presumatur & probetur titulus alleg. Perr. de Bellap. Cin. & Bald. in l. ff. circa annis, C. de pac. & Bald. & Ang. hic tenent, quod ex patientia longi temp. non probetur titulus al- legatus neque presumatur: mo- ventur primo per totum tit. Codice de præf. longi temp. ubi ex sola pos- sessione non transmittitur titulus se- cundo moveatur per text. huius l. nam ludibriū est lex nostra, quia facile est unicus allegare & probare longam patientiam: & sic fieri fratres legi, contra l. fratre, supra de legi. Ego vero teneo contrarium: & in iudicio ita judicavi, meritus in primis authoritate glo. nostra hic, quod in modo ex lon- ga patientia presumatur titulus: Se- cundo moveatur auctoritate Bart. hic, & in l. cum de in rem verso ff. de usufr. Tertio auctoritate Anton. de Butt. in d. l. cum de in rem verso. singulariter dicit, quod licet ipse teneat contra gl. tamen in iudicis non recedenterem a gl. ita dicit ibi Jac. Butt. qui dite- lo loquitur in terminis glo. nostra.

Hinc est * quod Bald. singulariter 1. dicit, in d. l. penult. quod si duo fratres possedissent longo tempore hoc modo, quod unus possedisset unum ca- strum valoris mille aureorum, & alius possedisset aliud castrum valoris quin- gentorum aureorum non presumere- tur divisio inter ipsos fratres propter magnam inæqualitatem, & magnum prajudicium, secus si esset pauca in- æqualitas, puta unus frater longo tem- pore possedisset castrum mille aure- rum, alius frater possedisset aliud ca- strum valoris non centorum aureo- rum, certè presumeretur titulus divi- torius. Item addo aliam rationem quia agitur de parvo prajudicio in servitutibus, ut dixi in praecedentibus, ideo faciliter ex patientia longi temporis presumuntur titulos.

Non obstat primum arg. quia lo- quitur in praescriptiōne dominij, in
N N a 2 quo

quo agitur de magno præjudicio: & sita foratio evacuat omnia conserua-

ria.

Non obstat ultimo de lege nostra, quia ludibrio, &c. quia respondeo argumendum procedere, quando constaret de fraude, & ira limitabitis glo- nostram hic per d.l. *fraus*.

Sed in dubio loquitor gloss. nostra, quia in dubio non presumuntur *fraus*, *l. quoties Parag. qui dolor f. de probat.* Præterea modi agendi & modus probandi diligenter debet attendi, *l. Laci-* *c. D. de his qui not. infam. c. cum* *dilectis, de ordin. cogn. & Baldus* *in l. judicati, Codice si ex fals. instru-* *ment.*

12. Et * *idea* si vellet in servitute dis- continua uti præscriptione ex longa posseſſione & patientia adversarij, non posset, ut est *casus in l. nostra*, quia lo- quitur in servitute discontinua, sed si non utatur præscriptionem, sed allegat titulum, quem vult probare ex longa patientia adversarij, tunc præsumit titulus in servitute, ut dicit gloss. no- stra. Hic caveant ergo prædictantes ne allegent præscriptionem, quia imo al- legent titulum, puta venditionem ser- vitutis, quem titulum probent ex pa- tientia longi temporis.

13. Ex quibus * omnibus concludit, quod ex patientia longi temporis in servitute sit, allegatus præsumitur, & probatur, & ideo male loquitur hic Angel, qui dicit, Doctores tenete con- tra glos. & not. quia nullies habebis de facto.

14. Quæto qualiter * probabitur, quod usus fuerit iure servitutis bona fide, gl. in l. 1. parag. 1. ff. de itin. aliquæ priv. quæ ponit quod per juramentum communiter reprobatur, & Doctores maximè Cyn. & Bald. in l. 1. Cod. codem & Bartol. in d.l. §. 1. & Angel. in l. fi

gloss diurno; *Digestio si servitus ven-* *diceretur*, in effectu concludunt, quod in- sufficit aliquid probabile ex quo inducatur credulitas servitatis, & sic error facti, puta quia testis depositus quod audivit dici servitatem sibi de- bitam, vel quia sit publica fama, *l.* *qui natura §. cum me abficien*, *D.* *de negr. ges.* Sed contra hanc theo-

matican Doctor, alleg. in examen Pa- piensi, ego arguebam hoc modo. Nam attente hac doctrinam Doct. sequeretur, quod in prælēbenda servitute requiri- tur titulus contra, *l.* si quis diurno ff. si serv. vendi quoniam error facti habetur pro titulo, *l. quod vulgo Digest.* *pro empt.* & Bartol. in l. *Celsus*, *ff. de* *usucap.* sed secundum Dd. in prælē- benda servitute requiritur error facti qui habetur pro titulo, *u. dixi cap.* respondi defendendo Doct. quod aut est error facti *jusitissimus*, & tunc ha- betur pro titulo, & ita procedit con- trarium: quia error *jusitissimus* non requiritur in servitute præscribenda. Aut non est error *jusitissimus*, sed fa- tis probabilis, & ille non habetur pro titulo, sed caufat bonam fidem, puta signa viæ, vel fama publica, *u. dixi suprà*, & ita tenet Bald. multum sing. in l. fin. *Codice de edit.* d. n. *Adr. toll.*

Et notate, quod si ego precario pos- sideo ab uno, non possum præcibere servitutem, etiam quoad aliud: ut eleganter dicit gloss. in 2. *lettur. in l. 1. Codice codem.* Nec obstat, *l. 1. in fin.* *Digestio uti posside*, quia loquitur quoad interdictum possessorum. Nos vero loquimur quoad præscriptionem, & ita vult Bartol. in dicta lege pri- ma. Et notate contra tyranos occu- pants civitates alienas, quod patientia eorum non inducit præscriptionem jurisdictionis contra civitatem occu- patam.

Et

Et ratio,* quia scientia, & patientia illius qui vi, clam, vel precastio posse- der, non sufficit ad præscriptionem: ut est casus secundum tertiam lectu- ram, in d.l. 1. C. cod. si. Et ibi Bart. quod non, ad declaracionem hujus articuli,

16. Difficilis * punctus est, cuius pa- tientia requiratur in præscribenda ser- vitute, an patientia proprietatis tantum, an patientia possessoris tantum. In hoc articulo variantes majores nostri. Nam gl. in l. 1. C. cod. in tercia lettura, sententia latet clare, quod requiratur scientia & patientia possessoris, sed Cyn. ibi tenet, quod imo utriusque pa- tientia requiratur: Bartol. vero, in d.l. 1. in decisione, videtur well sequi gl. sed in ratione decidendi videtur tentire, quod imo requiratur scientia & pa- tientia proprietatis, ibi dum dicit, quia nullum jus habetur in re; ergo a con- trario sensu si habuerit jus in re, ut puta proprietarius, ejus scientia & pa- tientia requireretur. Bald. licet non al- leger Bartol. in d.l. distinguat aut pro- prietarius penitus est privatus pos- seſſione, & tunc non requiritur ejus scien- tia & patientia: aut non est privatus posseſſione, & tunc requiritur ejus scien- tia & patientia. Vos in hoc ar- ticulo dicite hoc modo, aliquando quis est in posseſſione aliquæ juris prætentandi, eligendi, & conferendi, & tunc requiritur scientia & pa- tientia illius possessoris, c. consultationibus, de jure patron. Et ita intelligatur In- noc. in c. bone el. 1. de postulat. prælat- rum. Et ita competere tenere Anton. de Burg. in repet. cap. fin. de causa pos- sess. & propriet. Si vero sit in posseſſione rei corporalis, sicut dominus vel quasi dominus non est dubium, quod requiritur ejus patientia, postquam est dominus vel quasi & pos- possessor secundum omnes Doctores aut

est dominus vel quasi dominus, sed non est possessor ei fuisse, & in hoc est tota difficultas Doctor, quo casu pu- to quod requiratur scientia & patientia tam domini, quam etiam possessoris, ad hoc, ut præcibet servitatem contra domiaum, quam contra possessorum moveor in primi autho- ritate Innocent. in c. 2. in gloss. magna de in integrum restitu. ubi dicit, quod requiritur scientia & patientia om- nium quorum interest, ergo tam pos- possessoris, quam domini quorum in- terest. Et ito modo intelligo gloss. in dicta prima, Codice de servitutibus. Et est ratio, quia si requiritur pa- tientia in quasi domino cui competit publicana, ut est casus in l. si ego §. 1. ff. de publica, quinto magis requiritur scientia & patientia veri do- mini, qui plus juris haber quæ quasi dominus, & penultim. & final. ff. de pu- blica. Et facit quod notavit Anton. de Butrig. in d. cap. fin. in repetit. & hoc modo videtur Bartol. in ratione decidendi, in dicta l. 1. intelligere hanc materiam, ut allegavit supra Bartol.

Rursus facite * has conclusiones, in iuribus incorporalibus requiratur duplex quasi possesso, una quasi ci- vilis, alia quasi naturalis, secundum Bald. in repet. l. si aquam. C. codem. Se- cunda conclusio, differentia est inter præscriptionem corporalium & incor- poralium: quia ex solo civili in rebus corporalibus acquiritur dominium n., secundum Dyn. in cap. de posseſſione de regul. iur. lib. 6. sed in præscriptio- ne iurium incorporalium non sufficit sola quasi civilis. Ratio diversitatis secundum Jacob. Burrig. in §. eque, Institut. de actio, quia in rebus corpo- ralibus est vera traditio, l. traditionis, & de part. sed in incorporalibus

NNN 3 non

non est vera traditio: & ideo est debili talis quasi posseditio civilis, & requirit conjunctionem quasi naturalis possessionis, l. servos. & incorporales ff. de acquirent, verum domi. Item quia introductum est unum pro servitutibus, ut prescribantur sine titulo, l. si quis diuturno ff. si serv. vend. ideo aliud introducitur contra, quod requiratur etiam quasi naturalis possesso argu. l. cum qui ff. de jurejur. Nam in servitutibus prescribendis debemus considerate patientiam dominii, quia causa commoditatem usumque servitutis: qui usus servitutis inducit quasi naturalem possessionem: ut probatur in text. nostro ibi: certam contianamque possesso em & ibi, nemo enim tam perpetuo & l. quovis ff. eod. Et est animus qui causa est quasi civilem possessionem, l. i. C. eod. ist. & ideo quasi possesso in iuribus incorporalibus, id est, in servitutibus prædialibus non dicitur concinna, nisi usus sit continuus; quia fundas non habet animatum: ut plene declarat Bart. in l. i. ff. non mutat, ff. de usucap.

18 Ex * quibus infero contra Bart. in l. i. in pr. ff. de acquir. poss. quod ex sola quasi civili servitio prædialis non acquiritur, neque etiam ex quasi naturali sola contra Bald. in l. C. eod. secundum Iaco. Butrig. in d. §. aque. qui dicit, quod ista est veritas, licet disputando posset dici contrarium.

Ex prædictis do unam conclusionem, quod licet dominum acquirant ex civili possessione sola, tamen in servitutibus prædialibus requiriatur quasi naturalis possesso, juncta cum quadam civili. arg. legis nostra, quæ ponderat usum, & sic quasi naturali possessionem.

19 Quicquid, * an in prescribenda servitute vel libertate in rebus Ecclesiasticis

contra ipsam Ecclesiam sufficiat tempus 10. annorum inter presentes, & 20. inter absentes? Respondi quod non, immo requiriuntur 30. anni secundum Dd. maxime Hostien. & Joan. Andr. in c. de quarta de prescript. suam decisionem norabit ad limitationem l. si quis diuturno ff. si serv. vend. & ad limitata, l. sicut C. de serv.

Diximus * in precedentibus quater servitus prescribatur: testa runc examinare, qualiter prescribatur libertas contra levitatem constituta. Quicquid igitur primo quantum tempus requiriatur ad prescribendam libertatem contra servitutem constituta? Respondi per conclusiones, quarum prima sit, Ubi servitus habet usum continuum vel interpolatum per dies & horas sufficiunt inter presentes 10. anni, inter absentes 20. l. sicut, cum l. leg. C. de serv. & aqua. Secunda conclusio, Ubi servitus habet usum interpolatum, per septimanas, vel menses, vel annos, inter absentes requiriatur tempus duplicatus & sic requiriatur 20. anni l. si sicut ff. quemad. serv. amitt. Tertia conclusio, Ubi servitus habet usum interpolatum sive continuum, sive sit interpolatus per horas, vel per dies, vel per hebdomadas, vel per menses vel annos sufficiunt 20. anni inter absentes, nec sit duplicatio temporis, ista est communiter approbata, in d. l. sicut.

Secundo quarto, * an in prescribenda libertate requiratur titulus? Respondi quod non; quemadmodum nec in prescribenda servitute, d. l. si quis diuturno. & Anton in d. c. pervenit in repet.

Tertius * articulus, est, an requiriatur factum prescribendi libertatem, respondi breviter, quod in servitutibus urbanorum prædiorum requiriatur factum hominis, secus in servitute rusticorum

ruficorum prædiorum, ut habeat text. & ibi exempla in l. hic autem iura, infra-
tit. prox. & ibi ponit Bartol. rationem
diversitatis.

23 Quartus articulus, * an requiriatur bona fides in prescribenda libertate contra servitutes; glossa d. l. si sic vult. quod ubi requiriatur factum hominis in prescribenda libertate contra servitutes, requiriatur bona fides: secus si non requiriatur factum hominis. Ex quo dicunt Bart. & Angel. in d. l. hic autem iura, quod etiam de iure Canonico, qui est in mala fide, prescribit, quando prescriptio, est ex iolla negligencia. Sed vos tenetis contrarium: quod ipsemen Bartol. in l. sequitur, l. si viam ff. de usucap. dubitavit, & se submisit decisioni Ecclesie Romanae, & Angel. in d. §. si viam. & scribentes ibi tenuerint contrarium: quod in oba fides requiriatur, & idem tenet Bald. in l. i. C. de serv. & aqua. idem tenet dominus Anton. de Butrig. in repet. d. c. pervenit. Et ego moveor ratione, quæ est ratio, quod ille, qui est in mala fide de jure Canonico non prescribit. Respondi, quia omne quod non est ex fide, peccatum est, ut dicit textus in d. c. fin. de prescript. sed hæc ratio habet locum, quando ex sola negligencia currit prescriptio sine possessione. Hoc amplius ego dico, quod etiam in foro Cœfariis est tenendum ius Canonicum, ut existens in mala fide non prescribat, quia standum est iuri Canonico,

cum agatur de peccato: secundum Joan. Andr. & Anton. de Butrig. in d. c. fin. & ita saxe numeri o consulitum pluribus Dd. & ita vidi prædicti Papie.

Ultimo * quæro, nunquid sicut in servitute prescribenda requiritur scientia, & patientia adversarij, l. 2. C. eod. & dixi infra, ita in prescribenda libertate requiritur scientia, & patientia adversarij: Respondi quod non, ista est communiter approbata, in d. l. si sic, ff. qu. madmod. servit. amitt. Sed attendit ut unum peregrinum dictum, quod licet non requiriatur scientia, & patientia adversarij quoad prescribenda libertatem: tamen ex clausula generali, si qua mihi, &c. de qua in l. i. in fin. ff. ex quibus causis major. propter iustitiam ignorantiab dabitur in integrum restitutio contra prescriptio libetatis, l. & Attilicium ff. de servit. rust. præd. & est glossa antea, in d. l. si sic, quam glossa, non quia Bartol. in d. l. circa medium ff. de ius. aliquaque privat. dubitavit. Sed ego publice disputando Papie defensavi gloss. in d. l. si sic, sed allegabatur mihi unum fortissimum contrarium, de l. fin. C. de prescript. long. tempor. ubi non attendit ignoranti, vel scientia, sed respondebam, quod quoad prescriptio formandam non attendit scientia, vel ignoranti, d. l. sed bene datur in integrum restitutio ex justa causa ignorantia; per tex. in ratione ius in d. l. i. in si. ff. ex quibus causis maiores.